

language norms and peculiarities. The choice of the translation strategy of aviation terminology is to some extent dependent upon the peculiarities of the translator's style and his/her linguistic competence.

Key words: aviation terminology, complex term, structural model, translation process, ways and methods of translation, translator's transformations.

Стаття надійшла до редколегії
11.04.2015 р.

УДК 81'255.2:6

Світлана Кулезньова
Роман Філіпов

Перекладознавчий аспект стратегії хеджування в науковому тексті

У статті розглянуто особливості наукового функціонального стилю з погляду комунікативних стратегій хеджування, його жанри в контексті ядерно-польової структури, надано короткий екскурс в історію досліджень хеджів у лінгвістиці, їх використання при побудові письмових та усних висловлювань. Проаналізовано мовні та мовленнєві засоби реалізації стратегії хеджування, використання хеджів, орієнтованих на читача й на зміст викладу матеріалу, які, своєю чергою, поділяються на ті, що зорієнтовані на правомірність і чіткість викладу матеріалу та зорієнтованих на автора твору. Розглянуто реалізацію комунікативних стратегій хеджування на лексичному та лексико-граматичному рівнях відповідно до класифікації К. Хайланда; проаналізовано ступінь відтворення стратегій хеджування, наявних в англomовній статті з політології, в українських перекладах студентів та причини неповного відтворення стратегій хеджування в перекладах; наголошено на потребі врахування і лінгвістичних, і екстралінгвістичних факторів під час осмислення та аналізу будь-якого науково-гуманітарного тексту для вірного відтворення ідеї та цілей автора; окреслено перспективні напрями подолання проблем з відтворення комунікативних стратегій хеджування в перекладі під час підготовки майбутніх перекладачів.

Ключові слова: хеджі, хеджування, комунікативні стратегії, функціональний стиль, жанр наукового функціонального стилю, ядерно-польова структура.

Постановка наукової проблеми та її значення. Підвищення конкурентоспроможності вищих навчальних закладів України на міжнародному ринку освіти – нагальне завдання під час підготовки майбутніх спеціалістів та науковців у різних галузях. Інтеграція української вищої освіти у європейський та світовий науковий простір надає широкі можливості отримання будь-якої інформації, передусім англійською мовою, яка де-факто є мовою міжнародної наукової спільноти.

Опрацювання наукових статей англійською мовою передбачає повне осмислення їх побудови, використання притаманних англomовному науковому функціональному стилю комунікативних стратегій, а також мовних та мовленнєвих засобів їх реалізації. Такий підхід уможливує повне відображення стратегій хеджування, без яких ефективність та мету будь-якого наукового тексту неможливо досягнути.

Аналіз студентських перекладів англomовних наукових статей українською мовою продемонстрував неповну передачу (а інколи навіть і спотворення) основної ідеї оригінального тексту, що, на нашу думку, засвідчує актуальність та потребу вивчення характеристик англomовного функціонального стилю, притаманних йому комунікативних стратегій, їх порівняння в українській та англійській мовах, мовних та мовленнєвих засобів їх реалізації, і відображення їх у перекладі, що є неодмінною умовою підготовки майбутніх перекладачів та науковців.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Багатогранність діяльності людини в сучасному світі передбачає осмислення і навчання комунікації в неймовірно широкому контексті. Розгляд основних положень мовних та мовленнєвих структур, закономірності їх функціонування, а також сфери функціонування на певному етапі пропонує нові підходи. Стилю (як такому), функціональному стилю та його класифікаціям присвячено достатньо уваги українських та зарубіжних науковців (Г. Я. Солганік,

М. Г. Зубков, Л. П. Єфімов, О. А. Ясинецька, Н. М. Кожина, О. О. Селіванова, Ф. С. Бацевич, М. П. Котурова, Г. С. Онуфрієнко, К. Hyland та ін.).

Сучасні прикладні лінгвістичні дослідження зосереджені на розгляді завдань наукового функціонального стилю в комунікативному аспекті. За такого підходу наголошено, що науковий функціональний стиль загалом, і кожний із його жанрів зокрема, має відповідний набір мовних одиниць та мовленнєвих засобів, які використовуються певним способом для досягнення поставлених автором комунікативних цілей (О. М. Ільченко, Т. В. Яхонтова, К. Hyland та ін.).

Загальна класифікація жанрів не викликає в науковців суперечок. Проте характеристики кожного окремого жанру наукового функціонального стилю налічують наявність різних підходів для виділення того чи того мовного засобу, який переважає під час акту комунікації. Цікавий підхід до опису жанрового різноманіття наукового функціонального стилю залежно від його ядерно-польової структури [4; 9]. Розгляд ядерно-польової структури жанрів наукового функціонального стилю можна більш ґрунтовно розглядати, зважаючи на комунікативні стратегії хеджування.

Термін *hedge* перебуває в центрі уваги лінгвістів-науковців, починаючи з 1970 рр., коли передусім розглядався семантичний та предикативний аспекти *хеджів*. Починаючи з 80–90 рр. XX ст., розглядається здатність *хеджів* впливати на перебіг комунікації, і тому деякі зарубіжні лінгвісти зосередилися на *хеджуванні* як на комунікативному явищі, розглядаючи переважно прагматичні, а не семантичні його аспекти (К. Hyland, G. Myers, J. Fahnestock, J. Channell, D. Adams-Smith, J. Holmes, J. Coates, M. Powell, B. Dubois, J. Channell та ін.).

Сьогодні *хеджування* як комунікативна стратегія актуальне для вітчизняних дослідників (Л. М. Курченко, О. М. Ільченко). Проте стратегії хеджування здебільшого розглядали в усних жанрах. Якщо ж розглядати наявність стратегій хеджування в письмових жанрах наукового стилю, то слід зауважити, що слід брати до уваги ядерно-польову структуру стилю, зважаючи на можливе розмивання жанрових ознак.

Мета та завдання статті – розглянути особливості письмового наукового функціонального стилю з погляду комунікативних стратегій, проаналізувати його жанри в аспекті ядерно-польової структури, схарактеризувати наукові статті в галузі політології як такі, що інтерферуються з жанрами інших функціональних стилів. Окреслити методи подолання проблеми інтерференції різних стилів у процесі навчання письмового перекладу.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. На сучасному етапі розвитку функціональної стилістики автори приймають переважно загальну класифікацію стилів і той факт, що кожний функціональний стиль складається з жанрів. Проте однастайності щодо розподілу жанрів у межах одного функціонального стилю немає. Деякі дослідники в основі свого підходу мають письмовий текст наукового стилю і його функціональне призначення, що приводить до наявності власне наукового, інформаційно-реферативного, довідково-енциклопедичного, науково-навчального, науково-оцінного, інструктивного, науково-ділового, науково-популярного [5, с. 665–666]. Інші автори є прибічниками ідеї розподілу на жанри, ураховуючи інформативну функцію наукового стилю як основну, і тому в такій класифікації згадується не тільки письмові форми, а й усні [7; 10]. Унаслідок різнорідності галузей науки власне науковий стиль «поділяється на науково-технічні та науково-гуманітарні тексти» [2, с. 21].

В аспекті теорії комунікації деякі дослідники зосередили свою увагу на визначенні одиниці комунікації, що передбачає розгляд мовленнєвого жанру як мовленнєвої дії, що здійснюється відповідно до принципів та правил мовленнєвої поведінки, прийнятими у суспільстві. Такий погляд висвітлено в роботах А. Вежбицької, Н. Д. Арутюнової, Ф. С. Бацевича, Т. В. Шмельової та ін. Мовленнєвий жанр ми розглядаємо як прийняті в певних ситуаціях типові способи побудови мовлення, які призначені для передавання певного змісту, або як розгорнуту мовленнєву побудову, що складається з певної кількості мовленнєвих актів.

Серед підходів до розгляду мовленнєвих жанрів основні такі: **розуміння мовленнєвого жанру як стилістичного явища**: 1) будь-який функціональний стиль реально існує лише як сукупність жанрів (Г. Я. Солганик); 2) жанр – центральне поняття стилістики, яка вивчає культурно обумовлену поведінку людей (Ст. Гайда); 3) функціональні стилі – це узагальнені мовленнєві жанри (К. А. Долинин); 4) мовленнєвий жанр – порівняно стійкий тематичний, композиційний і стилістичний тип висловлювання та пропонує стилістичний підхід до класифікації мовленнєвих жанрів (В. О. Салі-

мовський); **розуміння мовленнєвого жанру як текстового явища**: 1) мовленнєві жанри – це сталі тематичні, композиційні та стилістичні типи не висловлювань, а текстів (М. Ю. Федосюк); 2) жанрова форма мовлення – це певним чином оформлений текст (Е. А. Іванчікова); 3) мовленнєвий жанр доцільно пов'язувати не з мовленнєвими діями, а з текстами (К. А. Долинин); **розуміння мовленнєвого жанру як комунікативного явища**, де мовленнєвий жанр визначається як категорія організації мовного коду в комунікації поряд із дискурсом і мовленнєвим актом, у якому мова (мовний код) взаємодіє зі значною кількістю різноманітних немовних чинників (паралінгвістичних, соціальних, психологічних, ситуативних тощо) у процесі спілкування, який відбувається в межах конкретного часу і простору [1].

Т. В. Яхонтова визначає жанр як комунікативну подію, оскільки він спрямований на досягнення певних комунікативних завдань і слугує засобом їх виконання. «At the same time, genre may also be defined as a type of a written or oral text with a recognizable set of relatively stable features. Genres may also be treated as textual realizations of discourse» [10, с. 24].

Ми розуміємо мовленнєвий жанр як комунікативне явище, яке формується під впливом особистостей учасників спілкування та інших позамовних чинників, і являє собою комплекс тематично, композиційно та стилістично усталених повідомлень, об'єднаних метою спілкування і задумом мовця. Жанр має мовленнєве вираження в процесі комунікації та формалізує соціальну взаємодію. Таке розуміння мовленнєвого жанру дає змогу докладніше розглянути комунікативні стратегії, які реалізуються в текстах статей науково-гуманітарного спрямування.

Як зазначено вище, є чіткий розподіл текстів наукового стилю на науково-технічні та науково-гуманітарні. Проте, урахувавши можливість спілкування та обміну інформацією на сучасному етапі розвитку телекомунікаційних систем, науково-гуманітарні тексти і ядерні, і на периферії стилю набувають ознак, які притаманні жанрам інших стилів. Як уважає О. О. Селіванова, ядро функціонального стилю складають стабільні мовленнєві жанри й тексти, які мають традиційні для певного стилю мовленнєві засоби, та периферія, або маргінальні (гібридні) жанри та тексти, що використовують засоби інших стилів, і це – зона перетину функціональних полів стилів [8, с. 28].

Сучасний стан розвитку суспільства та науки, процес глобалізації, визнання англійської мови мовою наукового спілкування, а також можливість обміну результатами досліджень, демонструє вплив англійської мовної лінгвокультури, якій притаманна інтерференція ядерних жанрів наукового стилю із жанрами публіцистичного стилю, що проявляється в доборі мовних та мовленнєвих засобів реалізації комунікативних стратегій у письмових наукових текстах.

Здобувши незалежність України, вважаємо зробила нагальним навчання української мови для спеціальних цілей, задля інтеграції вітчизняної наукової спільноти у світовий науковий простір. На перший погляд, це можна сприймати як щось дивне, проте перебування впродовж достатньо довгого періоду в умовах невикористання на загал української мови у сфері науки призвело до того, що немає мовної та мовленнєвої компетенції серед науковців різних галузей. Перебування України у складі СРСР і притаманний комуністичній ідеології стиль викладення аргументації в наукових текстах і досі відчувається в сучасних наукових роботах. На відміну від західної ідеології, яка передбачає здорову конкуренцію і певну саморекламу автора (науковця) в усіх сферах соціального життя, традиційна комуністична методика написання наукового твору передбачала достатньо жорсткий вибір лексичних одиниць, клішованих фраз і певних синтаксичних конструкцій у науковому тексті.

Представлення на розсуд світової наукової спільноти будь-якого наукового твору вимагає від автора розуміння основних комунікативних складників, від яких залежить його ефективність. У межах англійського письмового наукового функціонального стилю (який передусім має значною мірою бути безособовим та неупереджено представляти результати досліджень), слід також розв'язувати комунікативні завдання, як вплинути на цільового читача та довести правомірність своєї думки. Відповідно до цих припущень, реалізація відповідних стильових норм і розв'язання певних комунікативних завдань реалізуються у письмовому науковому функціональному стилі за допомогою використання комунікативної стратегії *хеджування* [12].

Термін *hedge* (*something that protects you against possible problems, especially financial loss*) широко використовується у багатьох прикладних галузях знань. У центрі уваги лінгвістів-науковців *хеджі* перебувають, починаючи з 1970-х рр. Уважають, що в сучасну лінгвістику термін *hedge* впровадив Дж. Лакофф. Він запропонував визначати *hedge* як слово, значення якого імпліцитно містить у

собі неоднозначність [13]. Передусім дослідник розглядав семантичний та предикативний аспекти *hedges* (хеджів), а також він зазначав їх здатність впливати на перебіг комунікації. Як ми вже зазначали, починаючи з певного періоду, *хеджування* перебуває в центрі уваги лінгвістів як комунікативне явище, де розглядаються переважно прагматичні, а не семантичні його аспекти.

Як зазначає Л. М. Курченко, термін *хеджування* перейшов до сфери прагматики і дискурсології, де «...під хеджуванням почали розуміти лінгвістичні елементи (модальні дієслова, лексико-семантичні одиниці, граматичні конструкції тощо), які повністю або частково знімають з комуніканта відповідальність за власне висловлювання...» [6, с. 405].

Хеджування як комунікативна стратегія в Україні ще не набула широкого обговорення, хоча її розглядали на матеріалі телевізійних інтерв'ю впливових політиків [6]. Стратегії хеджування в англомовному письмовому науковому функціональному стилі розглядають у роботах українських науковців на матеріалі науково-технічних текстів [3].

На нашу думку, актуально розглядати стратегії хеджування у науково-гуманітарних текстах, які дають змогу представляти результати досліджень згідно із загальноприйнятими етичними нормами академічного середовища. Навчання академічного письма потребує обов'язкового вміння розпізнавати стратегії хеджування в англомовних письмових наукових творах, яким притаманна інтерференція жанрів, та відповідним способом відобразити їх при перекладі на українську мову.

На нашу думку, достатньо цікава і змістовна класифікація *хеджів*, яку пропонує К. Хайланд. У його теорії матеріал, який не спирається на фактичні викладки (*non-factive statements*), презентується за допомогою *хеджів*, орієнтованих на читача (*reader-oriented*) і на зміст викладу матеріалу (*content-oriented*). Останні, своєю чергою, поділяються на ті, що зорієнтовані на правомірність і чіткість викладу матеріалу [(*accuracy-oriented (attribute- and reliability-oriented)*)] та зорієнтованих на автора твору (*writer-oriented*) [12].

Досвід викладання письмового перекладу демонструє низький рівень розуміння студентами всіх факторів – і лінгвістичних, і екстралінгвістичних, які впливають на формування конкретного письмового тексту. Проаналізувавши переклад уривку наукової статті політолога П. Д'Анієрі [11], ми побачили, що студенти не відобразили відповідним чином стратегії *хеджування*. У цьому уривку на лексичному рівні стратегії *хеджування* реалізуються через використання, передусім, *еністемічних лексичних одиниць* [дієслова (*appear, seem*), модальні дієслова (*would, might, could*), прислівники (*likely, unlikely*), прикметники (*possible, able*) та іменник (*tendency*)]. На лексико-граматичному рівні використовуються *вставна конструкція* (*To the extent that...*); *умовне речення* (*If circumstances change in a way that...*).

Хеджі, орієнтовані на читача, у цьому уривку представлені відповідно до класифікації К. Хайланда прислівниками *likely, unlikely*, умовним реченням, іменником *tendency*, квантифікатором *few* і прикметником *able*. Хеджі, орієнтовані на автора твору, представлені дієсловами *seem* та *appear*. Чіткість викладу матеріалу представлена такими хеджами: модальними дієсловами *would, might, could*, прикметником *possible*, вставною конструкцією *to the extent that*.

Переклад умовного речення другого типу для студентів не викликав жодних проблем, що зумовлено явною граматичною структурою, яка відпрацьовується впродовж навчального курсу. Набагато складнішим виявилось речення, яке починається вставною конструкцією: *To the extent that some EU members seek to cultivate closer ties with Russia, especially regarding energy markets, they might be willing to sacrifice their support for Ukraine*. Відсутність чітко вираженої структури умовного речення та наявність вставної конструкції призвело до того, що 20 % робіт не мали його в перекладі, 50 % перекладу не відтворювали повністю ідею оригіналу.

Англійські модальні дієслова завжди були, є і будуть проблемою при опануванні англійською мовою. Переклад модальних дієслів потребує глибокого розуміння поняття модальності як такого. У цьому дослідженні безпроблемним була конструкція «...*was able to extend Russia's lease...*» завдяки чітко вираженій ознаці минулого часу. Переклад «*has continuously been able to create problems..., have been able to deny...*» у 97 % не відобразив сутність англійського граматичного часу. Модальні дієслова *would, might, could* та інфінітив, використаний після них, вірно відображені у 50 % перекладів, що правильно і для квантифікатора *few*.

Речення з дієсловами *appear* та *seem* в українському перекладі налічували неправильне відтворення причинно-наслідкових зв'язків, наявних в оригінальних реченнях.

Переклади прислівників *likely/unlikely*, які в оригінальному реченні використано як хеджі, орієнтовані на читача, не брали до уваги відповідний ступінь оцінки, який заклав автор.

Прикметник *possible* переважно відображений правильно.

Іменник *tendency* відображено в усіх перекладах, але, як це не дивно, не за нормами української мови, наприклад: «Було оголошено тенденцію...; тенденція ... була озвучена...; була проголошена тенденція...; тенденція до... була створена...; тенденція .... була визнана...; була визнана тенденція...».

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Роль та місце української наукової думки у світі вимагає від вищих навчальних закладів України готувати фахівців у різних галузях науки та техніки, які володіють не тільки фаховими знаннями та компетенціями, а й мовними та мовленнєвими компетенціями рідної та іноземної мови. Передусім ідеться про майбутніх перекладачів. Аналіз студентських перекладів статті (яка є ядерним жанром) у галузі політології підтверджує неодмінне ознайомлення студентів із комунікативними стратегіями хеджування, які націлені на розкриття основної ідеї письмового твору, на правильне розуміння читачем і розкривають певним чином позицію самого автора. Крім того, розгляд будь-якого письмового твору вимагає його глибокий аналіз, беручи до уваги екстралінгвістичні фактори для повного відображення авторської ідеї засобами мови перекладу.

Перспективами подальшої розвідки зазначеної проблематики вбачаємо в систематизації механізмів подолання інтерференції функціональних стилів у навчанні письмовому перекладі й у розробленні методики навчання відтворення стратегій хеджування мовою перекладу.

Джерела та література

1. Бацевич Ф. С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи / Ф. С. Бацевич. – Львів : ПАІС, 2005. – 264 с.
2. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова. – 3-тє вид., доповн. / М. Г. Зубков. – Х. : Торсінг, 2003. – 448 с.
3. Ільченко О. М. Етикет англомовного наукового дискурсу : монографія / О. М. Ільченко. – К. : ІВЦ «Політехніка», 2002. – 288 с.
4. Кожина Н. М. Стилистика русского языка : учебник / М. Н. Кожина, Л. Р. Дускаева, В. А. Салимовский. – М. : Флинта ; Наука, 2008. – 464 с.
5. Колесник А. О. Функціональні характеристики наукового стилю та їх вплив на переклад наукових текстів [Електронний ресурс] / А. О. Колесник // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – Вип. 2. – С. 664–672. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2009_2_94.pdf
6. Курченко Л. М. Комунікативна стратегія хеджування в дискурсі політичного інтерв'ю / Л. М. Курченко // STUDIA LINGUISTICA : зб. наук. пр. – Вип. 5. – К. : КНУ ім. Т. Шевченка, Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2011. – С. 403–409.
7. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. – 2-ге вид., переробл. та доп. / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр навч. л-ри, 2009. – 392 с.
8. Селиванова Е. А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации : монограф. Учеб. пособие / Е. А. Селиванова. – К. : ЦУЛ, «Фитосоциоцентр», 2002. – 336 с.
9. Троянская Е. С. Полевая структура научного стиля и его жанровых разновидностей / Е. С. Троянская // Общие и частные проблемы функциональных стилей. – М. : Наука, 1984. – С. 16–27.
10. Яхонтова Т. В. Основы англомовного наукового письма : навч. посіб. для студ., аспірантів і науковців / Т. В. Яхонтова. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 220 с.
11. D'Anieri P. Ukrainian Foreign Policy from Independence to Inertia / P. D'Anieri. // Communist and Post-Communist Studies. – 2012. – № 45. – С. 447–456.
12. Hyland K. Writing without conviction? Hedging in scientific research articles / K. Hyland // Applied linguistics. – 1996. – № 17. – С. 433–454.
13. Lakoff G. A study of meaning criteria and the logic of fuzzy concepts / G. Lakoff // Journal of Philosophical logic. – 1973. – № 2. – С. 458–508.

Кулезнёва Светлана, Филиппов Роман. Переводоведческий аспект стратегий хеджирования в научном тексте. В статье рассматриваются особенности научного функционального стиля с точки зрения коммуникативных стратегий хеджирования, его жанры в аспекте ядерно-полевой структуры, дан короткий экскурс в историю исследования хеджей в лингвистике, их использование при построении письменных и устных высказываний. Также проанализированы языковые и речевые средства реализации хеджирования, использование хеджей, ориентированных на читателя, на содержание статьи и на автора письменного текста. Рассмотрена реализация коммуникативных стратегий хеджирования на лексическом и на лексико-грамматическом уровнях

в соответствии с классификацией К. Хайланда; проанализированы степень отображения стратегий хеджирования, имеющих в статье по политологии, в украинских переводах студентов и причины их неполного отображения; в статье указывается на необходимость учитывать как лингвистические, так и экстралингвистические факторы во время осмысления и анализа научно-гуманитарного текста для правильного и точного отображения идеи и поставленных автором статьи целей; определены возможные направления для решения проблем при отображении стратегий хеджирования в переводе в процессе подготовки будущих переводчиков.

Ключевые слова: хеджи, хеджирование, коммуникативные стратегии, функциональный стиль, жанр научного функционального стиля, ядерно-полевая структура.

Kulezneva Svitlana, Filipov Roman. Translation Aspect of Hedging Strategies in Scientific Texts. The paper is devoted to the peculiarities of scientific functional style from the standpoint of communicative hedging strategies and its genres regarding the nucleus-margins structure. After brief history of hedges research in linguistics the authors focused on hedges usage in written and oral statements. Some special attention is given to the language and speech means of realization of hedging strategies, usage of reader-oriented and content-oriented hedges (the latter including author-oriented hedges). The realization of communicative hedging strategies on the lexical and lexical-grammatical levels is analyzed according to the classification by K. Hyland. On the material of the students translations of an article by P. D'Anieri dealing with the problems of some political issues the authors analyzed the degree of reflection of hedging strategies used by the scientist in the translations and the reasons why the translations lack or do not depict in full the author's hedging strategies. It is underlined that while analyzing any scientific text one of the most important things is to take into account both linguistic and extra-linguistic factors to depict the main idea of the original text in the translation.

Key words: hedges, hedging, communicative strategies, functional style, genres of scientific functional style, field-marginal structure.

Стаття надійшла до редколегії
10.04.2015 р.

УДК 81'25=134.2

Ірина Нічасько

Граматичні та лексико-семантичні засоби вираження оцінки іспанського концепту КРАСА в оригіналі та перекладі

Статтю присвячено комплексному дослідженню стратегій і прийомів адекватного відтворення українською мовою валоративного/оцінного компонента концепту КРАСА в іспанській мові. Представлено визначення термінів *оцінка* й *оцінний компонент*, *окличність*. Виділено основні граматичні та лексико-семантичні способи формування оцінки як складника концепту КРАСА в іспанських художніх творах і способи її перекладу українською мовою. Здійснено структурування валоративної складової частини концепту КРАСА відповідно до способів вираження на граматичні, лексичні, морфологічні засоби (суфіксальний спосіб) вираження оцінки в іспанських художніх творах та особливості їх перекладу. Для аналізу обрано іспанські прозові твори кінця XIX – початку XX ст. та їх переклади українською мовою. Приділено увагу національно-культурним, лексичним, граматичним особливостям оригіналу, які в перекладі нерідко призводять до застосування перекладацьких трансформацій, найуживанішими серед яких є додавання та вилучення, контекстуальні заміни та ін. Визначено основні перекладацькі прийоми, які забезпечують адекватне відтворення оцінного компонента цільовою мовою.

Ключові слова: концепт, валоративний компонент, переклад, інтенсифікатори, суфікси.

Постановка наукової проблеми та її значення. Дослідження, викладені у статті, зумовлені потребою розширити перекладознавчі студії і потребою докладно вивчати концепт BELLEZA/КРАСА як одного із засадничих у системі світосприйняття носіїв іспанської та української культур задля його адекватного відтворення під час перекладу українською мовою.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Вивчали поняття *оцінка* вітчизняні (М. Марінашвілі, М. Михальченко) та зарубіжні вчені (О. Вольф, О. Старостина, С. Лоуа), проте в аспекті іспансько-українського перекладу оцінка майже не досліджена.